

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN DEĞİŞEN SINIFSAK KUNUMU

11 Şubat 2021

Yıldırım Koç

Ben ODTÜ 1973 mezunuyum. 1973 yılında Türkiye'deki bütün üniversitelerde yalnızca 168 bin öğrenci vardı ve o yıl 24 bin öğrenci mezun oldu. Bu yıllarda üniversite diploması insanın hayatta yolunu açan önemli bir araçtı. İş aramazdınız; iş sizi arardı. Üniversite diploması sınıf değiştirmenin önemli araçlarından biriydi. Üniversite diploması "hayat kurtarırdı".

1982-1983 eğitim-öğretim yılında tüm üniversitelerdeki öğrenci sayısı 282 bin, mezun sayısı 35 bindi. Üniversite diploması yine işe yarıyordu.

1992-1993 döneminde tüm üniversitelerin öğrenci sayısı 859 bin, mezun sayısı 97 bindi. Üniversite diploması yine de geçer akçeydi.

1998-1999 döneminde ise üniversite öğrencisi sayısı 1,4 milyon oldu. Diplomanın değeri düşmeye başladı.

AKP DÖNEMİNDE ÜNİVERSİTE VE ÖĞRENCİ SAYILARI ARTTI

AKP'nin iktidara gelmesiyle birlikte, her tarafta üniversite açıldı. Üniversite diplomasının hayat kurtardığına tanıklık etmiş insanlar, kendi çocuklarının geleceğini kurtarmak umuduyla her türlü fedakarlığı üstlenip, çocuklarını üniversiteye gönderdi. İnsanların AKP'ye oy vermelerinin nedenlerinden biri, bu umuttu.

YÖK verilerine göre, 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde Türkiye'de 129'u devlet üniversitesi olmak üzere 207 üniversite ve yüksek okul vardı. Bu üniversitelerde 3,0 milyon önlisans öğrencisi, 4,5 milyon lisans öğrencisi, 297 bin yüksekisans öğrencisi ve 101 bin doktora öğrencisi vardı.

Öğrenci sayısı artırılarak, işsiz sayısı azaltıldı; ancak eğitimli işsiz sayısı artırıldı. Kapanan fabrikaların kent ekonomisi açısından yarattığı boşluk, kenti dolduran üniversite öğrencilerinin ev kiralaması ve alışverişiyle dolduruldu.

ÜNİVERSİTE MEZUNLARININ BUGÜNKÜ DURUMU

Günümüzde üniversitelerdeki 7,5 milyonu aşkın öğrencinin ancak çok küçük bölümü eğitim gördükleri alanda kendilerini tatmin eden ve geliştiren bir iş bulabilmektedir. Geriye kalan büyük kitle, özellikle giderek daha da derinleşen ekonomik kriz koşullarında, "ne iş olursa yaparım" diyerek iş aramakta veya bunalıma girmektedir.

Bugünkü üniversite mezununun işgücü piyasasındaki gücü, benim kuşağında ancak ortaokul mezunununki kadardır.

Bu gelişmeye bağlı olarak, işyerlerinde mavi yakalı işçi olarak çalışan lisans ve önlisans mezunu gençlerin sayısı hızla artmaktadır.

Bugünün üniversite öğrencilerinin çok büyük bölümü mezuniyet sonrasında işçi veya işsiz olarak işçi sınıfına katılacak.

İşçi sınıfına katılanların küçük bir bölümü devlet memuru veya devlette sözleşmeli personel olarak çalışma hayatına atılacak. Ekonomik krizin derinleşmesine ve merkezi yönetim bütçesinin (devlet bütçesinin) açıklarının artmasına bağlı olarak bu kesim giderek azalacak.

İşçi sınıfına katılanların bir bölümü beyaz yakalı işçi olacak. Bu gençler fabrikalarda büro elemanı veya teknik personel, öğretmen, sağlık personeli, satış elemanı, bankacı, vb. olarak çalışacak.

İşçi sınıfına katılan gençlerin geride kalanları ise mavi yakalı işçi olarak işyerlerinde istihdam edilecek.

ÜNİVERSİTE MEZUNLARINI YOĞUN BİR SINIF MÜCADELESİ BEKLİYOR

Hem memur ve sözleşmeli personel olarak çalışanlar, hem de farklı alanlarda ve sektörlerde beyaz yakalı veya mavi yakalı işçi olarak istihdam edilenler, önümüzdeki yıllarda çok zor bir sınıf mücadelesine katılmak zorunda kalacak.

Üniversite öğrenciliği insan yaşamında çok kısacık bir dönem oluşturuyor. Yaşamın büyük bölümü, mezuniyet sonrasında ekmek kavgasıyla geçecek.

Üniversite diplomasının hayat kurtardığı dönem çoktan gerilerde kaldı.

“Yurtdışına kapağı atma” niyet ve çabasında olan gençler de kısa süre içinde çok büyük bir hayal kırıklığına uğrayacak. Küresel düzeyde etkisini sürdüren ekonomik kriz, emperyalist ülkelerde de genç işsizliğini artırdı. Türkiye’deki üniversitelerin çok büyük çoğunluğundan mezun olup Türkiye’de iş bulamayan gençlerin, onları emperyalist ülkelerde kucağını açarak bekleyen işverenler olduğunu düşünmeleri akılalmaz bir hayalciliktir. Hayatın gerçekleri bu hayalci gençlerimizi Türkiye’de ekmek kavgasına sokacaktır.

Üniversite gençliğini örgütlemeye çalışanların, gençlerimizi mezuniyet sonrasında bekleyen büyük zorluklara şimdiden hazırlamaya çalışmaları son derece önemlidir. Üniversite diplomasının hayat kurtardığı ve sınıf değiştirmede bir araç olarak işe yaradığı dönem çok gerilerde kaldı. Gençlerimizi bekleyen, işçi sınıfının saflarında yerli ve yabancı sermayeye karşı ekmek ve hak mücadelesidir.